

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Analýza adaptačních opatření ke zmírnění dopadů změny klimatu a urbanizace na vodní režim v oblasti vnější Prahy

CZ.07.1.02/0.0/0.0/16_040/0000380

Výukový modul

Josef Vojtěch Datel, datel@vuv.cz

Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i.
Podbabská 2582/30, 160 00 Praha 6

WWW.VUV.CZ

Cíle a náplň výukového modulu

- Cílem výukového modulu Podzemní voda ve městě je srozumitelným způsobem seznámit širokou neodbornou veřejnost včetně mladé generace se základy hydrogeologie jako vědy o podzemních vodách.
- Celkem 13 výukových lekcí, každá s 2-4 částmi (segmenty)
- Celkem 37 kontrolních otázek, ze kterých se náhodně generují otázky do kvízu

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Úvodní stránka modulu

Adaptační opatření (VÚV TGM, v: x   Adaptační opatření (VÚV TGM, v: x   On-line zdroje informací

polrustu2adaptacniopatreni/vyukovyportal/www/

y.cz   PřFUK   Aplikace   Facebook   Air Bank   Farnost sv. Gothard...   iDNES.cz   Orsoft web   MUDr.Lhoťanová   ČAH   Deník

Zpět na informační portál

Analýza adaptačních opatření ke zmírnění dopadů změny klimatu a urbanizace na vodní režim v oblasti vnější Prahy

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

VÚV TGM

Výukový portál - doporučené lekce   Jak používat výukový portál

Výukový modul Podzemní voda ve městě
Délka lekce: 5 min
Spustit lekci

Podpovrchová voda
Délka lekce: 15 min
Spustit lekci

Kvíz
Délka lekce: 20 min
Spustit lekci

Administrativní a servisní informace

Jak používat výukový portál

Vyberte si lekci a klepněte na spustit

Získejte znalosti z výukových textů a kontrolních otázek

Ověřte si své znalosti v rámci interaktivního testu

Autoři výukového portálu

Výukový portál pro Vás připravili následující autoři:

- Texty: RNDr. Josef Vojtěch Datel, Ph.D.
- Ilustrace: Bc. Jan Vohlídal
- Aplikace: [Webmedea services s.r.o.](http://www.webmedea.com)

Publikace byla spolufinancována Evropskou unií z Evropských strukturálních a investičních fondů.

- **Název programu:** Operační program Praha - pól růstu ČR
- **Název projektu:** Analýza adaptačních opatření ke zmírnění dopadů změny klimatu a urbanizace navodní režim v oblasti vnější Prahy
- **Registrační číslo projektu:** CZ.07.1.02/0.0/0.0/16_040/0000380
- **Řešitel projektu:** Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, veřejná výzkumná instituce

Kontakt

Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i.
Podbabská 2582/30
160 00 Praha 6
Česká republika

<http://www.vuv.cz>

Vedoucí řešitel projektu

Ing. Anna Hrabánková
anna.hrabankova@vuv.cz
+420 220 197 437

Technicky zajišťuje

Webové stránky technicky zajišťuje
Hydrokologický informační
systém VÚV TGM
(HEIS VÚV)

<http://heis.vuv.cz>

Výukové lekce

- Úvod
- 13 výukových lekcí
- Každá lekce se skládá ze 2-4 částí (segmentů)
- Kvíz

opatření (VÚV TGM, v. x) Adaptační opatření (VÚV TGM, v. x) On-line zdroje informací x +

opatření/vyukovyportal/www/

Applikace Facebook Air Bank Farnost sv. Gothard... iDNES.cz Orsoft web MUDr.Lhotanová ČAH

Podzemní voda ve městě

<p>Výukový modul Podzemní voda ve městě Délka lekce: 5 min Spustit lekci</p>	<p>Podpovrchová voda Délka lekce: 15 min Spustit lekci</p>	<p>Podzemní voda v horninách Délka lekce: 20 min Spustit lekci</p>
<p>Hloubka podzemní vody Délka lekce: 20 min Spustit lekci</p>	<p>Hladina podzemní vody Délka lekce: 20 min Spustit lekci</p>	<p>Puklinová podzemní voda Délka lekce: 20 min Spustit lekci</p>
<p>Průlinová podzemní voda Délka lekce: 20 min Spustit lekci</p>	<p>Krasová podzemní voda Délka lekce: 20 min Spustit lekci</p>	<p>Odvodnění podzemní vody a prameny Délka lekce: 20 min Spustit lekci</p>
<p>Molekula vody H₂O Délka lekce: 20 min Spustit lekci</p>	<p>Složení podzemní vody Délka lekce: 20 min Spustit lekci</p>	<p>Znečištění podzemní vody Délka lekce: 20 min Spustit lekci</p>
<p>Množství podzemní vody Délka lekce: 20 min Spustit lekci</p>	<p>Využívání podzemní vody Délka lekce: 20 min Spustit lekci</p>	<p>Kvíz Délka lekce: 20 min Spustit lekci</p>

podpovrchova-voda_lekce_1

Calculator, PowerPoint, Word, Adobe Reader icons

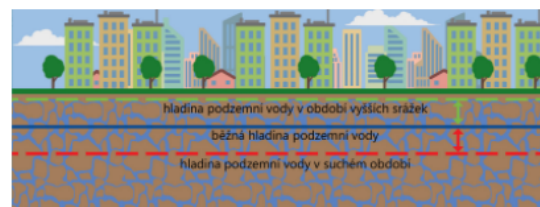
Struktura každé dílčí lekce (segmentu)

- Výklad
- Názorná grafika
- Kontrolní otázka
- Celkem 37 kontrolních otázek, z nich se generují otázky do kvízu

2/4: Kolísání hladiny podzemní vody

[Zpět na Přehled lekcí](#)

Hloubka hladiny podzemní vody pod povrchem není stálá, ale v čase se mění. Když hodně prší a je hodně tajícího sněhu, vyplní se více dutin v hornině vodou a hladina podzemní vody stoupá blíže povrchu. Naopak když je dlouho sucho, hladina klesá, protože podzemní voda stále odtéká ve směru sklonu hladiny, ale nedoplníuje se. Protože nějakou dobu trvá, než se srážky průsakem horninovým prostředím do podzemní vody dostanou, změny hladiny podzemní vody mají za srážkami zpoždění. U mělké podzemní vody jde obvykle o několik dnů až týdnů, u hlubších podzemních vod může jít o měsíce až roky.

Výškový rozsah přirozeného kolísání mělké hladiny podzemní vody

Změny hladin mohou být různé rychlé. Typická je roční perioda podle ročního chodu srážek: na jaře bývá hladina podzemní vody nejvyšší (podzemní voda je doplněna z tajícího sněhu a jarních dešťů) a na podzim nejnižší (v létě se podzemní voda prakticky nedoplníuje, jen odtéká). Toto sezónní kolísání může činit obvykle ale 1-2 m, někdy i více.

Hladina podzemní vody může ale kolísat i v kratších, např. týdenních úsecích, kdy vívem vydatných srážek nebo povodně může hladina dočasně vrnůst, anebo vívem intenzivního sucha klesnout. Existují i dlouholeté trendy změn hladin podzemní vody, např. vívem klimatických změn existuje dlouhodobý trend mírného poklesu hladin podzemní vody.

[Přejít ke kontrolním otázkám](#)

[Další](#)

Hladina podzemní vody

Segment 2 z 4

[Předchozí](#)

[Další](#)

[Spustit test](#)

Kontrolní otázky

Otázka 1: Proč je jarní období zásadní pro doplňování zásob podzemní vody?

- Před začátkem vegetačního období stromy a rostliny potřebují méně vody, více vody tak zbude na infiltraci pod povrch území
- Čerstvě obdělávaná zemědělská půda na jaře umožňuje lepší vsak vody
- Je k dispozici dostatek vody z tajícího sněhu a jarních dešťů, navíc je i nízký výpar
- Na jaře obvykle nejvíce prší, vsakuje se proto nejvíce vody

Hladina podzemní vody

Segment 2 z 4

[Předchozí](#)

[Další](#)

Kvíz - úvod

[Zpět na informační portál](#)

Analýza adaptačních opatření ke zmírnění dopadů změny klimatu a urbanizace na vodní režim v oblasti vnější Prahy

1/1: Kvíz

[Zpět na Přehled lekcí](#)

Kvíz vám na 15 náhodně vybraných otázkách pomůže ověřit, jak dobře jste načerpali nové informace. Kvíz můžete vyplňovat i opakovaně, generovat se budou různé otázky. Kvíz nabídne ke každé otázce 4 možné odpovědi, z nichž vždy je jedna správná (za 2 body), jedna částečně správná (za 1 bod) a dvě nesprávné (0 bodů). Po skončení kvízu vám modul ukáže vyhodnocení vašich znalostí.

Kvíz

Segment 1 z 1

[Spustit test](#)

Kvízové otázky

[← Zpět na informační portál](#)

Analýza adaptačních opatření ke zmírnění dopadů změny klimatu a urbanizace na vodní režim v oblasti vnější Prahy

Testovací otázka č. 5 z 15

[🏠 Zpět na Přehled lekcí](#)

Otázka č. 5: Co způsobuje přechodnou tvrdost vody?

- Hydrogenuhličitan vápenatý $\text{Ca}(\text{HCO}_3)_2$, a hydrogenuhličitan hořečnatý $\text{Mg}(\text{HCO}_3)_2$
- Uhličitan vápenatý CaCO_3 a uhličitan hořečnatý MgCO_3
- Kationty Ca^{2+} a Mg^{2+}
- Síran vápenatý CaSO_4 a síran hořečnatý MgSO_4

[Zobrazit nápovědu](#)

[Další otázka](#)

Kvíz

Testovací otázka č. 5 z 15

[← Předchozí](#)

[→ Další](#)

[🛑 Ukončit test](#)

Vyhodnocení kvízu – správné odpovědi

- Kvíz lze řešit opakovaně, vždy s jinými náhodně vybranými otázkami
- Kdykoliv se lze vrátet k výkladovým textům, a ověřit si správnou odpověď.

Výsledek testu: Kvíz

[Zpět na Přehled lekcí](#)

3

zodpovězených otázek z celkového počtu 15 otázek

2

správně zodpovězených otázek

13

chybně zodpovězených otázek

1

minut trval test

10

celková procentuální úspěšnost testu

Otázka č. 1: Jsou všechny horniny s průlinovou pórovitostí dobře propustné?

✓ Ne, záleží na velikosti porů; pokud jsou příliš malé, hornina je málo propustná. (správně 2b)

Ano, jsou to typické horniny hydrogeologických kolektorů

Ne, záleží na velikosti porů; pokud jsou příliš malé, hornina je nepropustná. (také správně 1b)

Ano, protože průlinovou pórovitost mají jen hrubozrnější horniny; jemnozrné horniny mají kapilární pórovitost

Otázka č. 2: Běžnou součástí složení podzemní vody jsou chloridy, jejichž limit v pitné vodě činí 100 mg/l. V jakých případech nepůjde o znečištění?

Podzemní voda se 150 mg/l chloridů ve studni u silnice I. třídy na Vysočině, která se v zimě intenzivně solí.

Podzemní voda se 150 mg/l chloridů ve studni u Hamburгу v Německu nedaleko moře, protože do ní prosakují srážky od moře s vyšším obsahem chloridů (také správně 2b)

Podzemní voda se 150 mg/l chloridů ve studni v obci bez čištění odpadních vod, které se vsakují do země.

✓ Podzemní voda se 150 mg/l chloridů ve studni na pobřeží Středozemního moře v Itálii, protože do ní prosakuje mořská voda. (správně 1b)

Otázka č. 3: Proč je důležité vědět, jak vysoko vzlíná voda v kapilární zóně?

✓ Kapilární voda může způsobovat vlhnutí základů a zdí budov. (správně 2b)

Kapilární voda působí chemicky agresivně na betonové základy a poškozují je. (také správně 1b)

✗ Můžeme podle toho určit potřebnou hloubku studny.

Kapilární proniká do vodovodních řadů a ohrožuje kvalitu pitné vody.

Kvíz

- Otázka č. 1 Správně 2b
- Otázka č. 2 Správně 1b
- Otázka č. 3 Chyba
- Otázka č. 4 Chyba
- Otázka č. 5 Chyba
- Otázka č. 6 Chyba
- Otázka č. 7 Chyba
- Otázka č. 8 Chyba
- Otázka č. 9 Chyba
- Otázka č. 10 Chyba
- Otázka č. 11 Chyba
- Otázka č. 12 Chyba
- Otázka č. 13 Chyba
- Otázka č. 14 Chyba
- Otázka č. 15 Chyba

[Zopakovat test](#)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Děkuji za pozornost.

Josef V. Datel

datel@vuv.cz